Quelle: https://manuscripta.at/?ID=365
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

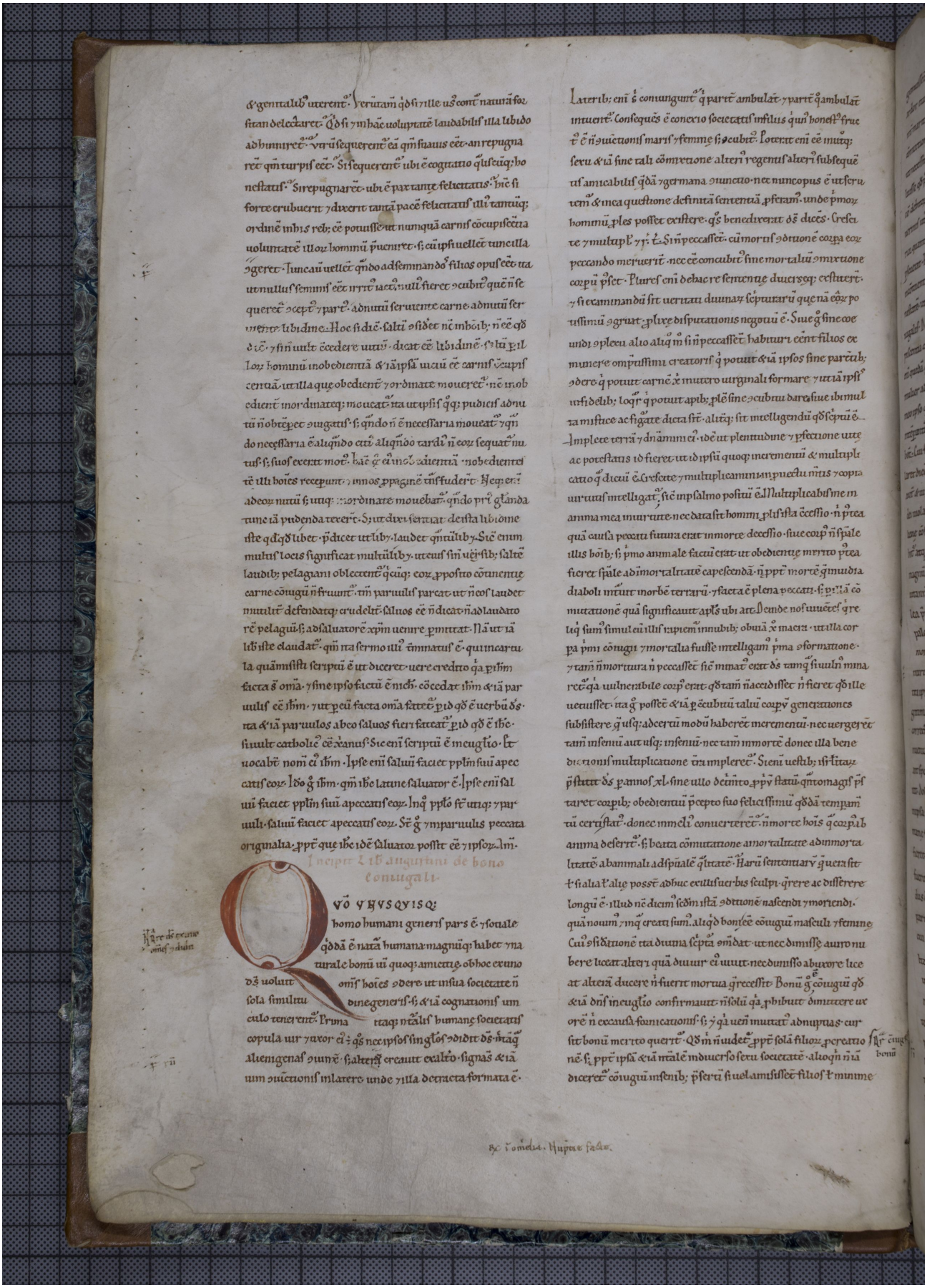

Incipit liber augustini de bono coniugali.

QUO VIRUS QUISQ;
homo humani generis pars est. Sociale
quoddam est natura humana magnique habet vna
turale bonum ui quoque amicitie. ob hoc etiamsi
omnes homines oderent ut insua societate non
dimegeneris. si. & ita cognationis um
culo tenerentur. Prima
traque naturalis humanae societatis
copula uir uxor est. quos nec ipsos singulos oderit deus. natu
que alienigenas oiuniter. si. alteri exercuit exercitio signas & ita
um eructionis inlatere. unde illa detracta formata est.

Laterib; enim si coniungunt quia parte ambulat. parte ambulat
intuente. Consequens est conuentio societatis inter uirum honestum fru
ti et non eructionis maris femine si. occubitus. Poterant enim esse inuicem
seruo & ita sine tali commixtione alterum regentes alterum subsequen
tes amicabiles quoque germana iuncta. nec nunc opus est uter seru
tem & mea questione definita sententia. preterea. unde primo
hominum ples posset existere. quos benedixerat deus dicens. Cresca
te multiplicamini. Si non peccasset. cum moriens oeruione corpa eor
peccando meruerit. nec esset concubitus sine morta uia oeruione
corpus posset. Plures enim debacre sententie ducerent. cestatert.
si examinandum sit ueritatem diuina scriptura quemadmodum po
tissimum agitat. plixe disputationis negotium est. Siue quia sine eue
undi. opleu alio aliquo modo si non peccasset habituri essent filios ex
munere omnipotentis creatoris quia potuit & ita ipsos sine parentib;
odere quia potuit carnem ex mutero uirginali formare. ut ita ipsos
infidelib; loqui quia potuit apib; plene sine oeubitu dare. siue ibimul
ta mistice ac figurate dicta sint. aliique; sit intelligendum quod scriptum est.
Implete terram. id est namum ad. id est ut plenitudine perfectione utte
ac potestatis id fieret ut id ipsum quoque incrementum & multipli
catio quia dicum est. Crescite. multiplicamini. in pueritia nitis corpo
ris ut ratio intelligat. sicut in psalmo positum est. Multiplicabis me in
anima mea. mur ute. nec data sit hominis plusita excessio. in preta
quam causa peccati futura erat in morte decessio. siue corpus non spiritale
illis bonis; si. primo animale factum erat ut obedientie merito preta
fieret spiritale ad immortalitate capescenda. nam propter mortem quia mundia
diaboli intrauit morbe tertarum. facta est plena peccati. si. primam co
mutationem quam significauit apostolus ubi ait. Idcirco nos uiuentes quia re
liquisumus simul eum illis rapiemur in nubib; obuiam xpo in aera. ut illa cor
pa primi coniugii. mortalia fuisse intelligam prima oeformatione.
tam non mortuura in peccasset sicut mnat erat ds tamque siuuln mina
ret quia uulnerabile corpus erat. quod tamen non accidisset non fieret quod ille
uecuisset. ita quia posset & ita pecubitum talium corpus generationes
subsistere quousque adcertum modum haberet incrementum. nec uergeret
tam in senium aut usque; insenium. nec tam in morte donec illa bene
dictionis multiplicatione ita impleret. Sicut enim uestis; ist litera
statuit ds. pannos xl. sine ullo detritu. pp statum quantomagis pe
taret corpib; obedientium precepto suo felicissimum quod dam tempum
tum certastat. donec in melium conuertetur in morte hois quia corpus ab
anima deserit. si; beata commutatione animalitate adinmorta
litate abanimali adspiritale qualitate. Harum sententiarum quera sit
t si alia aliique posset adhuc exilissuer bis sculpi. querere ac disserere
longum est. illud nec dicam secundum istam oeductionem nascendi. moriendi.
quam nouum. mque creati sum. aliquod bonum esse coniugum masculi. femine
Cum oeiditione ita diuina scriptura omnibus ut nec dimisse auro nu
bere liceat alteri quam diuuir cum uiuit. nec dimisso aburore luce
at alteri ducere non fuerit mortua. necessit Bonum quod coniugium quod
& ita dns in euglio confirmauit. non solum quia. phibuit dimittere ue
ore non excauia fornicationis. si; quia uenia inuitat adnuptias. cur
sit bonum merito quertur. Quod non nudet. pp solam filiorum procreatio
nem. si. pp ipsam & ita malem mduersio seruo societate. aliquo nam
diceret coniugium insenib; pseruo si uel amisset filios. minime

Bonum coniugium

Hic de excaue omissa. diuin

Hic coniugium

8x comedu. Hupere fade.